

24-дәріс

ҚАЗАҚСТАННЫҢ
АШЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ, 3-БӨЛІМ

Істер қайда қаралады/ Юрисдикция

Кітап: Интеллектуалдық меншік құқығы, 3-бөлім

Дәріс: Істер қайда қаралады/ Юрисдикция

Дәріс авторы: Айгерім Құсайынқызы

Соттың зияткерлік меншік құқығын бұзу немесе бұзу ұлттық шекараларды кесіп өтетін жерді қарау юрисдикциясы бар ма деген сұрақ бірқатар факторларға байланысты.

Егер әрекет азаптауға қатысты болса, онда басты мәселе зиянды оқиғаның қай жерде болғанына байланысты болады. Сот соты бұл екі ерекше мүмкіндікті - оқиға орны мен зиян келтірілген жерді қамтитынын көрсетгі және талапкер мүмкін Бір мәселе, веб-сайтты пайдаланған кезде, бұл көптеген түрлі юрисдикцияларда орын алды деген күмән тудыруы мүмкін (бірақ маңызды мәселе оны мақсатты елдермен шектейді). Бұл туралы сот ісі даму жағдайында және қазіргі уақытта ол біршама шиеленіскен. Бас адвокат Яаскинен бұл іс заңында «сот ісін жүргізудің екі бағыты ашылғанын» айтты, біреуі бұл ережені басқасынан гөрі кеңірек түсіндіруді қолдайды.

Бәрінен бұрын «оқиға» болатын жерде, деректер базасына қатысты бір жағдайда, сот оқиға болған жерді (ең болмағанда) мәліметтер базасының байланысы болған жер деп санады. Сауда белгісінің іс-әрекеті, керісінше, оқиға болатын орын (мысалы, жарнама сияқты Интернет байланысы жүзеге асырылады), мысалы, коммуникатордың орны ретінде қарастырылуы керек, сервер орналасқан жер. Бұл ереже басқа жағдайларда да қолданылуы мүмкін. Осылайша, адам бұзушы материал жүктеген елде сотқа тартылуы мүмкін.

Сонымен қатар, адам зиян келтірілген жерде сотқа тартылуы мүмкін. Зияткерлік меншік құқығы тек тіркелген жерде ғана бұзылуы мүмкін (немесе тіркелмеген құқықтармен қорғалатын жағдайда), залал тек болжалды бұзушылық орын алған кезде орын алады.

Жеке басты қорғау туралы ісінде (ең болмағанда, жеке өмірге қатысты) сот, «зиянды оқиға» орны «талапкердің мүддесі орталығы», яғни әдетте талапкердің тұрғылықты жерін де қамтиды деп шешті. бұл сот барлық болжалды бұзушылықтарды тыңдауға юрисдикцияға ие. Бұл «тәсіл талапкерге ыңғайлы» деген соңғы көзқарас, жеке тұлғаның құқықтарын бұзумен ғана шектелген және авторлық немесе басқа зияткерлік меншік құқықтарына жатпайтын сияқты.

Іс жүзінде бұл түзу көрінетін ереже зияткерлік меншік құқығын бұзу тұрғысынан біршама түсінікті түрде түсіндірілді. Сот соты бұл ереже тек сотталушының тұрғылықты жеріне негізделген қарама-қайшылықты сот шешімдерін қабылдау мүмкіндігі болған жағдайда ғана қолданылады деп ұйғарды.

24 (4) -бап патенттерді, тауарлық белгілерді, конструкцияларды немесе сақтауға немесе тіркеуге талап етілетін басқа да ұқсас құқықтарды тіркеуге немесе жарамдылық мерзіміне қолданылады. «Басқа да ұқсас құқықтар» тіркесі өсімдіктердің сорттары, қосымша қорғау сертификаттары (ПӨК) және пайдалы модельдер сияқты басқа тіркелген құқықтарға қатысты болады. Сонымен, бұл зияткерлік меншік құқығы тіркеуден өткен жерде қолданылмайды, мысалы, авторлық құқықпен, тіркелмеген дизайн құқығымен немесе шығарудан. 24 (4) -бап тек осындай құқықтардың «жарамдылығына» қатысты іс жүргізуге қатысты болады. 308 белгілі бір жағдайлар, тіркелген құқыққа қатысты мәселе заңдылыққа қатысты емес екендігі анық (мысалы, дау меншік құқығына байланысты), көптеген жағдайларда мәселе аз анық болады. Мысалы, патентті немесе дизайнды тіркеуді бұзу әрекеті кезінде ең көп кездесетін «қорғаныс» дегеніміз - бұл тіркеу жарамсыз болып табылады. Мәселе мынада: жарамдылық пен бұзушылық мәселелері техникалық жағынан ажыратылған кезде, британдық зияткерлік меншік құқығында олар бір-бірімен тығыз байланысты.

Брюссельдік ереже адамның ЕО-да тұрақты тұратын жерінде қолданылады. Бұл, егер талапкер Еуропалық Одақтан тыс жерде орналасқан болса да, құқықты Еуропалық Одақтан тыс мемлекет береді немесе құқық бұзушы актілер тыс жерде болған жағдайда да. ЕО територлары немесе Еуропалық еркін сауда қауымдастығының (ЕФТА) мүшесі. Егер жауапкер Ұлыбританияда тұрса және талап Америка Құрама Штаттарындағы актілермен Америка құқығын бұзуға қатысты болса, онда Ереже қолданылады және Ұлыбритания соты юрисдикцияны қабылдауы керек.

Британдық юрисдикция туралы дәстүрлі ережелер шетелдік зияткерлік меншік құқығын бұзуға негізделген іс-әрекетті болдырмау үшін баяғыдан-ақ түсінілген. Алайда, Лукасфильмд және Ансвортта Жоғарғы Сот, кем дегенде, авторлық құқықты бұзу туралы істерге қатысты, бұл қарсылықтар бұдан былай қолданылмайды. Осылайша, Лукасфильм Англияда тұратын Ainsworth-қа шағымданушының АҚШ авторлық құқығын бұзғаны үшін іс қозғауы мүмкін.

Егер зияткерлік меншік мәселелері юрисдикциялық шекарадан өтсе, шетелдік шешімдерді мойындау және орындау туралы сұрақтар жиі туындайды. Бұл көбінесе Брюссель ережесімен бекітілген. Ереженің жалпы саясаты сот шешімдерінің еркін қозғалуы болуы керек. Бұл дегеніміз, сот қандай да бір мәселеге қатысты юрисдикцияны қабылдағаннан кейін, оның кез келген анықтамалары танылуы және қажет болған жағдайда басқа мүше мемлекеттерде орындалуы керек. Мысалы, егер голландиялық сот британдықтардың бірлескен жауапкері голландиялық талапкердің авторлық құқығын бұзды деп тапса, онда бұл соттың

Кітап: Интеллектуалдық меншік құқығы, 3-бөлім

Дәріс: Істер қайда қаралады/ Юрисдикция

Дәріс авторы: Айгерім Құсайынқызы

шешімі ағылшын соттарымен орындалуы керек. Тану тәртібі тікелей алға қойылады: сот шешімі алдымен тіркеліп, содан кейін ескертпе оған қатысты адамға жіберіледі.

Құқықтың көптеген салаларында соттың шығындары мен қиындықтары арбитраж және соттан тыс дауларды шешуге арналған медиация сияқты тетіктердің өсуіне ықпал етті. Белгілі себептерге байланысты зияткерлік меншікке қатысты дауларды шешуде осындай әдістердің қаншалықты кең қолданылатынын білу қиынға соғады. Азаматтық процестік ережелер сот ісін және сот шешімдері бойынша шешудің балама нұсқасын (ADR) қолдануды қолдайды. Соттарға істің мән-жайын ертерек бейтарап бағалауды жүргізуге мүмкіндік беру (осылайша шешуді талап етеді). Тағы бір себебі, халықаралық органдардың кеңінен қолданылуы. Жарқын мысал ретінде Дүниежүзілік зияткерлік меншік ұйымының (ДЗМҰ) Төрелік және делдалдық орталығы (1994 жылы құрылған), оның 1500-ден астам төрешілері мен делдалдары бар.

Зияткерлік меншік бойынша сот шығындарын азайту үшін Ұлыбританияда жасалған тағы бір тетік интеллектуалдық меншік офисінің «пікір қызметі» болып табылады. «Пікір» қызметінің мақсаты мәселелерге «жылдам, теңгерімді, қол жетімді және бейтарап баға беру» болып табылады. Патенттердің жарамдылығына немесе бұзылуына қатысты. 2009 жылы жүргізілген сараптамадан кейін пікірлер міндетті емес сипатқа ие болса дауларды шешуге көмектесетінін анықтағаннан кейін, зияткерлік меншік басқармасы тағы бір шолуды өткізді, ол осы саланың қолданылу аясын ұсынды. қызмет аясын кеңейту керек.

ДЗМҰ Төрелік және делдалдық орталығы - интеллектуалды дауларды сот арқылы шешудің уақытты және үнемді баламаларын ұсынатын халықаралық орган; ол бір мезгілде шағымдар мен құқықтық және ұйымдастыру мәселелері бойынша сараптамалық қызметтер көрсететін орган ретінде әрекет етеді.

Медиация: бейтарап делдал, медиатор тараптарға дауды реттеуге көмектесетін міндетті емес рәсім. (Тараптардың таңдауына байланысты, бітім болмаған жағдайда, арбитраж, жеделдетілген арбитраж немесе сарапшының шешімі бойынша медиация жүргізілуі мүмкін.)

Арбитраж: дау бір немесе бірнеше төрешілерге дау туралы міндетті шешім шығаратын бейтарап рәсім. (Тараптардың таңдауына байланысты арбитраж медиация немесе сарапшының шешімімен шешілуі мүмкін.)

Жеделдетілген арбитраж: қысқа мерзімде және азайтылған құны бойынша жүзеге асырылатын төрелік рәсім. (Тараптардың таңдауына байланысты жедел арбитраж медиация немесе сарапшының шешімі бойынша шешілуі мүмкін.)

Сараптаманы айқындау: дау немесе тараптар арасындағы айырмашылық тараптар айтқан мәселе бойынша шешім қабылдаған бір немесе бірнеше сарапшыларға ұсынылатын рәсім. Егер тараптар өзгеше уағдаласпаса, анықтау міндетті болып табылады. (Тараптардың таңдауына байланысты, сарапшылардың шешімі медиациядан бұрын немесе арбитраждан кейін болуы мүмкін.)